

102
varA

SUB OMNIPOTENTIS MODERAMINE,
Approbante Ampl. Facult.
Philos. Ab.

FOETURA
PIERIA,

SIVE
DE MUSIS,

DISPUTATIO MAGISTERIALIS

M. CHRISTI ERNO
ALANDRO,

Eloq. Rom. Profess. Ordin.

PRÆSIDE,

Simpliciter edita

ABOÆ,
â

SVEN. MELANDRO,

In Audit. Majori, die 12 Decemb.
Anno 1696.

Impr. apud Jo. LAUR. WALLIUM.

SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS

VIRO Fideli Nobilissimo,

in CHRISTO Patri ac Domino,

Reverendissimo

DN. SAMUELI

WIRÆNIO,

S. S. THEOL. DOCTORI

Celeberrimo,

Inclutæ Diœcesios Wexionensis

EPISCOPO

Eminentissimo,

Reverendi ibidem Senatus Ecclesiastici

PRÆSIDI

Amplissimo,

Gymnasiorum & Schol. per Diœcesin

EPHORO

Accuratissimo,

PATRONO ET PROMOTORI SUMMO!

*Salutem perennem & omnigenæ felici-
tatis splendorem!*

Adm. Reverendo & Amplissimo,

**DN. M. O L A O
C A V A L L I O,**

Templi Cathed. Wex. Pastori, Archipræ-
posito & Consistorii Adessori seniori
meritissimo, Promotori reveren-
ter suspiciendo.

Admodum Reverendo & Praclarissimo

**DN. M. J O H A N N I
C O L L I A N D R O,**

S. S. Theol. Lect. Prim. Consist. Assess.
Past. Præpos. graviss. & digniss.
Promotori certiss.

Nec non reliquis

Pl. Rev. & Clarissimis VIRIS ac DOMINIS

Ven. Consistorii nominati A D S E S S O -
R I B U S æquissimis, singulisque Gy-
mnasii lectoribus laudatissimis, bene-
factoribus & Promotoribus optimis,
quovis observantiæ cultu
venerandis.

Salutem & officia.

Haud gratis in edito prærupti
montis vertice Musas sedem
suam elegisse arbitrata est li-
terarum gnara antiquitas, ubi
multâ silvarum, (laureti puta) perennium
fontium, indèque largè manantis aquæ dele-
ctarentur amœnitate, in hunc verticem eniti
contendunt multi, pauciores, spectatâ loci dif-
ficultate evadunt. Circa hujus rupis radi-
ces herere ego semper coactus, assiduò cacu-
men suspexi, si quâ leniori fastigio submissa
petra aditum ferentem ad apicem daret, in-
terea dulcedine de super ebullientis defluentis-
que humoris degustatâ, inde non potui nec vo-
lui prius avelli, quam guttatim collecto per
dejectus manante latice, aliquo modo sitim
restinxissem, & ad modum captus mei bau-
sissem. Pro hoc autem Nectare, quo me Musæ
irrigare dignatae sunt, non putavi me gra-
tiores ipsis posse referre grates, quam si char-
tis illarum nomen & Dignitatem mandarem,
quæ quidem tanta est, ut omnibus deside-
rium sui excitare deberet, nescio tamen quo
suo vel alieno merito multorum in se odium
traxerit; Sed nequicquam, ubicunque enim
summus jupiter sedem Musis destinavit, ibi
quo-

quoque in tutelam & praesidium illarum potentem Apollinem constituit, adeo ut laterent, qui Musas & earum amicos in transennam ducere dolis satagant. In hac fortuna cum quibusvis aliis, Musas Wexionenses contendere possum, quibus tam benignus Patronus inque terrorem inimicorum factus Episcopus contigit & Ephorus. In quo non minus natura quam fortuna quid efficere possunt videntur expertae, illa ut Reverendissimus Praesul nulli non ingenuo Musarum cultori benefacere velit, haec ut potenter etiam possit. Vestrae proinde Paternitatis benignissimo Patrocinio meas spes, meam fortunam, me denique totum commendare quid haereo? Hoc quoque munus aliâ gratiâ auxit summi Numinis bonitas, valido praesidio in Te adm. Reverende Archipræposite locato, qui omne tempus omnemque operam literis & earum sectatoribus dare non intermittis. Mea jam nihil magis interest, quam utriusque vestri pulsare fores, certâ spe fretus, sicut omnibus sinceris philomusis semper patent, illas ad nullum in me beneficium clausum iri. Hoc vero me frangit, quod probe huic materiei probus faber non accideris, erigit interim quod

auri argentiq; rudis massa, etiam, nullo splen-
dens celato opere, placere & expeti solet. Ex-
terna pulcritudinis facies infantes & deli-
catos delectat, præstantiam viri æstimant;
illa, quod fateri piget, cum hic nulla sit,
nihil valebit, hæc, quod supplex oro & con-
fido, seipsam atque me commendabit. Vobis
quoque Pl. Reverendi & Clarissimi lectores,
qui, dum Musarum limen primum penes vos
ingrediebar,, agellum ingenii mei sedulo exa-
rando & repastinando coluistis, merito hic
redire debet fructus, sed id ipsum agrè fe-
ro, quod laborem vestrum, & proinde expe-
ctationem vestram æquare haud poterit. Ul-
teriore ab illis expectetis, quorum fœcun-
dus ager dulci fontis humore abundè riga-
tus, proventum polliceri potest copiosorem, fa-
cite, quod frugi solet colonus, qui tenuem
anni proventum non despicit, sed servat &
boni consulit. DEUS Reverendissimæ vestræ
Paternitati, vestrisque Dignitatibus felicitia
concedat fata, quod ex imo pectoris vovet!

Reverendissimæ vestræ Paternitatis
Vestrarumque Dignitatum.

Devotissimus & observantissimus cultor
S. M.

Clarissime Dn. Candidate
SVEN. MELANDER,
Amice in paucis dilecte.

quo tempore heic loci sum, ab eo etiam Te novi: ita vero Te novi, ut sincerè Te non amare non potuerim. Quicquid enim insignem optimarum artium Cultorem exornare potest, in Te lucere vidi. Scilicet mentem candidam & castam, mores suaves & jucundos, vitam deprehendi puram & innocentem. Nec vero animum vegetum vividumque desideravi, sed illum perspicacem altioraque adspirantem inveni, adeo ut & ob hanc causam sermones Tecum sæpius lociare volupe duxerim. Quam altè autem cogitationes Tuas elevasti, præsens de MUSIS arguit Argumentum. Quo ut nullum ingenio Tuo dignius eligere potuisti, ita in nullo major Tibi parata fuisset laus, majorve honos. Ipsæ enim MUSÆ, quarum Excellentia Tu hic exististi Præco, ita laudem Tuam explicare unaque Te Lauro ornatum, virtutemque Tuam Præsuli Tuo Eminentissimo, Musarum Estimatori maximo, commendatum ire haud desistent, ut & illarum & Tui ipsius causâ, laborum in Musarum castris feliciter exantlatorum præmium Tibi contingat felix & sæcundum. Quod ut fiat ex animo vovet *Tibi optimè volens.*

LAURENT. BRAUN,
Med. Doct. & Prof. Acad. h. t. Rector

Ad

*Florilegam Juventutem Smolandicam,
Cum Mythologiam Musarum, Magisterio
sacrarer,*

*Eximia probitatis & eruditionis
Vir-Juvenis,*

SVENO MELANDER,

ἀναγορευματις νέος

EN ROSA UNDE MEL!

Hæc *Aristæus*, peragrans *Peneia* tempe:
Cum sacra *Eurydica* victima cæsa foret,
Cumque suis creber, deauris deque
juvencis,

Feruit imber apum: num sacra parva sibi?
Mox ita *Apollo* pater, tum fors comitante **ME-**
LANDRO,

Pindo descendens *Aemonisque* jugis:

EN ROSA, quid dubitas, ait, hæc sub *Daphni-*
dis umbrâ,

UNDE fluet riguum **MEL** tibi, melque
apibus!

*Interprete, cui inter
Florilegos
secretum innotuit,*

JO: RUNGIO!

THESIS I.

In initio licet hujus negotii a vulgari via non nihil defleamus, veniam tamen nobis, arbitraria Methodo incedentibus, datum iri speramus & rogamus, nam mos est longo receptus usu, eos qui thema aliquod disputando tractare laborant, primum sollicitos esse an sit, de quo agunt, & deinde quid sit, nobis vero non tam illum modum spernentibus, quam libertate utentibus, prima erit cura dispicere quid sint Musæ, quo facto, non erit difficile, ut fidimus, judicare an sint, & forte isto labore prorsus supersedere licebit. In natales tam nominis quam rei ipsius hujus materiæ inspicienti, tanta sententiarum varietas obvia est ut non videamur prorsus operam lusuri, si quasdam vel præcipuas earum in apricum sistere contendamus, ut aliis quoque facultas fiat de nostra suum ferre arbitrium. Musa est vox Græca, latine in-

vestigationem seu indaginem significans, *ἀπό τῆς μῶσος* per Sync. pro *μῶσος* th. *μῶσος* vehementer cupio & quaero. idem sentit Pharnutus lib: de Nat. Deorum *μῶσος ἀπό τῆς μῶσος* id est *ζηήσεως*: Alii propter scientiarum & disciplinarum inter se convenientiam apellant Musas quasi *ὁμοῖους*, quod ḡ. Musæ sibi invicem similes sint quales decet sorores esse, vel *ὁμῶς ἕσους* quia sicut Musæ depingi solent quod se mutuo continentes, choros ducant, ita inter omnes scientias & artes est quasi vinculum quoddam cognationis quo omnes conjunguntur & cohærent. Quidam deducunt a *μυέω* instituo vel arcana & clausa (doceo. Nec displicet ab Hebræo *מו* quod eruditionem notat deducere à Rad, *מו* erudivit unde (doricè *μῶσος*) vel etiam à *מו* invenit, Musis namque inventio multa tribuitur, ut dicitur post. Quidam Græcorum non inepte Mosen appellant *Musaion* & *Muson*, & proinde ab eo Musas; nam ut ille omnis eruditionis princeps fuit, ita hæc doctrinis præsumt, sic soror ejus Maria seu Miria merito diceretur *Musa*, & sociæ ejus Musæ, cujus etymon *Kirckerus* refert ad Ægyptium *μῶσ* quod aquam sonat. Quia Ægyptii, inquit, omnes artes occasione aquæ

& fluminum repererunt. Illos etiam ad a-
quam tremulam Musas invenisse statuit. Ro-
boratur quoque illud testimonio Diodori, qui
Musas docet fuisse virgines ægyptias, Musicæ
peritas, socias Osiridis sive Bacchi, atque hic
propterea dicitur *μυσηγενής* perinde ut A-
Pollo.

THES. II.

De origine Musarum ingens etiam opini-
onum diversitas est. Antiquorum qui-
dam utpote Musæus & Mimnermus & alii
putarunt illas una cum *Saturno* e Cœlo
natas ipsoque Jove antiquiores fuisse, & il-
las pro cognitione vel intellectu animi
habuerunt, quia ab origine nobis est infi-
tus scientiæ fons, qui non minus quam ipsa
anima, a summò Jove, seu Divinum quod-
dam est, intellectu enim sublatâ frustra
quæritur anima; Cæterum nos hic non tam
intelligimus Musam naturalem, hoc est
cognitionem per se emanantem & erumpen-
tem, quam acquisitam, & institutionem ex-
ercitio comparatam, nam alias præbejus vel
agrestis felici ingenio præditus diceretur
Musarum Alumnus. Alii Mnemonis &
Thebiæ filias illas dixerunt. Alii Antiopæ
& Jovis, ad quas sententias non nisi in-

viti accedimus, illud enim pro rato & firmo est habendum, cui simplex veritas calculum adjicere videtur. Posteriores vero plurimi, in quorum vestigia pedes ponere non dubitamus, illas a Jove & Mnemosyne esse unanimi consensu statuunt, à Jove quia omne bonum divinitus descendit; a Mnemosyne quia illud conservatur & augetur memoriæ bonitate & exercitatione. Qui ergo in Palæstra literaria contendere desiderat percipiendi seu intelligendi & reminiscendi gaudebit facultate, prior a Jove, posterior a Mnemosyne est, ut duxerunt sapientes. scilicet hunc in modum haud dubie ratiocinari voluerunt. DEUS scientiæ fontem nobis inesse voluit, qui quidem ex se ipso non prompte scaturit, sed foris aperiatur necesse est, quod exercitatione memoriæ fieri debet, illa enim locuples eruditionis penus & cella est, & non est aliud quod perinde doctrinam fovet ac memoria felix; idcirco diligenter est subigenda & excolenda iis qui Musarum sacris Initiati sunt. Et quoniam multoties in memoriæ mentionem volentes incidimus, non inutile forte fuerit in ejus naturam ὡς ἐν παρόδῳ breviter divertere, Sed cum homo ex corpore & mente unum sit, dispiciendum merito esset ne utriusque actiones, nempe cogitationes mentis,

& motiones corporis confunderentur, ni cogeremur, imperatae brevitati litaturi, satis habere, consulto seposita intellectuali, & separatis animabus competente memoria, quae sine Phantasmatum exercitatione, in mente vinculis corporeis laxata, a vetam vicem praestare debet, saltem de animalis seu sensualis & ab unione pendentis memoriae motionibus pro re nata agere. Quarum licet non nulla a mente determinari queant, plurimae tamen, si non omnes, machinae corporeae debentur. Ea lege DEUS corpori nostro animam unitam voluit ut certo modo sentiret & cogitaret, quotiescunque corpus aut aliqua ejus pars certa quadam ratione moveretur, & vice versa, & in isto actionum & passionum commercio unio posita est, quod etiam cernere licet in memoria, quae non est aliud quam rerum ante cognitarum vel praeteritarum recordatio, & in statu unionis considerata fit, cum spiritus in cavitate cerebri fluitantes, vel inclinatione glandulae pinealis ad aliquam partem determinati, vel ab objecto in sensus agente, & nervorum fibrillas in interiore superficie cerebri terminatas movente, agitati, occasionem accipiunt pristinam viam repetendi, & eosdem poros aperiendi, quos antea cum hac vel il-

la cogitatione mentis huic motui conjunctâ Subierunt. Potest etiam actus memoriæ solius Spiritus animalis fluxu excitari. Ex dispositione cerebri & habitudine fibrillarum tarditas vel promptitudo memoriæ pendet. E. g. homines, quibus siccum nimis est cerebrum, & fibrillæ crassiores & minus mobiles ægre Subit recordari; quia fibrillæ rigidæ impressionem objectorum non recipiunt, & siccum minusque temperatum cerebrum Spiritibus transitum non concedit. Sicut impressionem annuli non recipit lapis, aut vestigium lutum induratum. Si cerebrum fuerit nimis humidum & diffuens tolluntur vestigia & memoria perit, quod etiam in parvulis contingit, ubi vestigia ob incrementum expunguntur. Quibus vero cerebrum est bene temperatum & fibrillæ subtiles mobiles & flexiles, illi sunt felicissimi. De hac re plurima essent dicenda, nec non de imaginatione, reminiscencia, & aliis, ni ratio instituti me juberet hæc aliis exquisitori ingenio præditis discutienda relinquere, idcirco me ad propositū recipio. Non incommode Musæ Mnemosynes dicuntur proles, *μνήμη* est memoria, cui additur appositum per le nihil significans *σύνη*. Literas docta antiquitas pro suo ingenio numen Divinum semper metiri conata est, & cum non potuit perci-

pere quo pacto unicus a nobis cultus inque secula laudandus DEUS, omnia videret & impleret, quantum acie mentis proficere potuit, mythicis fabularum integumentis acumen ingenii explicuit, idque plurimorum, quos introduxit, Deorum consideratione, non quod infinitos numero DEOS arbitrata est, sed vim & potestatem unius infiniti; per omnia diffusam existimans, illi, pro actionum locorum & effectuum diversa varietate, varia imposuit nomina. Unde verum est si dicamus vires omnium cæterorum Deorum undique per omnia elementa dispersas ab uno *Fove* esse, cui reliqua Deorum caterva affinitatis vinculo conjungitur, instar fontis in rivulos diducti.

THES. III.

Licet in tam miro & fecundo sententiarum proventu non adeo facile sit sententiam invenire, cui dicendum tu mihi sola places: interim tamen videntur aut certe debent omnes in unum quasi scopum collimare, indigitando Musas nihil aliud esse quam acutam ingenii vim, & indolem animi nobiliorem quæ bonas artes Studia disciplinas & scientias sectatur discit & docet, quæque ad mentis & ingenii exercitia libere delabimur, nam necessitas a Musis abhorret, quibus lepos jucundus

dus potior est amicus; Quippe vis illa animi
 quæ intelligit, Studiis & literis admota, nec
 non curæ Præceptorum commissa, de Musis de-
 nominari mox incipit. Sententiæ nostræ ro-
 bur conciliant Phrases quas quotidie oculis
 & auribus usurpamus. Dicimus enim Mu-
 sis operari, operam dare, invigilare, iis se
 consecrare & devovere, sub Musarum ve-
 xillis militare, castra illarum sequi delectare
 se cum Musis &c. quid hoc aliud est quam
 ad studia literarum se applicare, & in illis
 addiscendis ingenium animum mentemque ex-
 exercere? Musarum nomine omnes artes libe-
 rales continentur, quippe quæ a Musis in-
 ventæ creditæ sunt, & proinde non male
 possunt pro novenario Musarum numero
 novem dici, sed quod jam in ore omnium sit,
 artes liberales septem esse, ex impositione
 humana, tandem longo usu in consuetudinem
 abeunte, factum putamus. imo omnis anti-
 qvitas sapientia Musarum nomine censeba-
 tur, præcipue tamen Poësis & Musica vo-
 ce Musarum designabantur. Hinc sententi-
 am nostram non moratur sed promovet,
 quod Musæ Cantores appellantur, si enim ex-
 aminemus verbum *ᾄδω* cano, est illud
 ab *α* intensivo & *ἔιδα* cognosco scio, qua-
 si omnium rerum scientiam sibi vendicent

Mu-

Musarum alumni. Poëtae qui etiam cantores dicuntur plerumque Musarum auspicio poemata sua ordiuntur, quorum exemplum hodie tenus etiam Musis devota posteritas imitatur.

THES. IV.

Numerus Musarum variis auctoribus & temporibus etiam fuit varius, & quamvis novem esse numero jam receptum & celebratum sit fere ab omnibus, lubet tamen nonnullorum aliter sentientium sententias in chartas nostras transferre. Qui duas Musas putarunt, *unam fecerunt contemplativam*, quae res à sensibus abstractas doceret. Alteram ab *efficiendo practicam*, quae circa effectiones & res mechanicas versaretur. Censorinus ait Musas olim tres fuisse ideo existimatas, quod organon aliquod Musicum tres habuit intensiones *gravem, mediam, & acutam*. Varronis quoque eadem est sententia, scilicet eas tres esse, *unam* quae a quae nascitur motu, *Alteram* quam aëris icti efficit sonus, *Tertiam* quae merà tantum voce consistit. Alius praeter & antiquae memoriae scriptor numerum ternarium approbat, quia sonus, qui materies cantionum est, triformis est naturā, aut enim editur *voce*, ut qui faucibus sine instrumento canunt; aut *flatu*

B

ut

ut tubarum & tiliarum. aut *pulsu* sicut in tympanis & citharis, nec non aliis quæ percutiendo sonora sunt. *Cornu*o ternarius placet numerus, ob perfectionem ejus qui etiam DEO tribuitur tanquam simplicissimus. *Pythagoras* & *Cicero* præstantiam quaternarii respicientes, tot etiam Musas constituerunt. Nonnulli quinque habuerunt referentes eas ad vetustissima instrumenta Musicorum, quæ non plures ex eorum opinione habuerunt sonos, ab his Musæ haud dubie præsides cantorum & Musicorum habitæ sunt. Sunt & qui numero septenario magnam vim inesse censent, ob septenarium numerum artium liberalium, de quo dictum est modo. Non omnia possumus omnes, nec omnes venatione delectantur, vel militiâ, vel navigatione, aut vulgari opificio *capiunt qui commoda terre*. sed plurimi literarum desiderio tenentur, iccirco multas genuisse putatur Jupiter Musas, quo liceat cuivis affatim cum delectu haurire ea quæ elegantia & ipsi utilia sunt. Novem esse Musas plurimorum auctorum consensus & argumentorum pondera evincere videntur. Osiris seu Bacchus Ægyptiorum DEUS omni genere Musicorum & chorearum delectabatur, propterea plerique Musici eum consecrabantur, in-

ter quos novem fuisse puellas proditum est, quæ cantu & Musicâ præstarent, quas ideo Græci appellarunt Musas, singulis vero unus Bacchus præfectus est, quia is symboli-
 cè & aperte divinæ cognitionis nectar prudentioribus monstrat & propinat. Plutarchus hunc in modum ratiocinatur pro hoc Musarum numero: *Novenarius est primus ex primo impari quadrus, atque impariter impar, inque tres æquales dividitur impares seu ternarios, quorum singuli in totidem monadas dividuntur, Porro ex duobus cubis primis constat & monade, vel ex triangularibus, sex videlicet & tribus, inde triplicato ternione evadit novenarius.* Antiqui omnia scientiarum genera ad tria referebant, *Philosophiam, Rethoricam, Mathematicam*, illa finxerunt dona & munera trium Dearum quas Musas nuncuparunt. Sequentibus seculis & Hesiodi ætate cum earum virtutes clarius detegerentur, carpentes eas in partes seu formas trinas, iterum viderunt unamquamque includere tres differentias. In *Mathematico Musica* continetur *Arithmetica, & Geometria.* In *Philosophico Logica Ethica & Physica.* In *Rhetorico triplex causarum genus.* Quorum cum nullum abhorreere à Diis & Musis, vel sublimioris fontis expers esse existima-

runt, haud absurde Musas non tam fecerunt, quam existentes quasi invenerunt. Numerum quoque hunc stabiliunt novem noctium concubitus Jovis cum Mnemosyne unde gravida facta novem filias seu Musas uno partu in monte Thessaliæ Pierio enixa est, in quo tonanti Mnemosyne Jovi sacunda novies artium peperit chorum, dicente Phædro: huc fons dissertationis hujus cum inscriptione convertenda est, & hinc merito Pierides nuncupantur. Nocturno hic tribuitur coitus tempori, nam qui sapientius quid meditari gestiunt, nocturna his opus est meditatione, & omnia quæ ad literas pertinent, noctu & in solitudine potius ferme excogitantur. Pierus Macedo quidam prædives, novem habuit filias, quæ Musas ad certamen cantus provocare ausæ sunt, & ab illis victæ in tot picas mutatæ sunt. Vid. Ovid. Met. unde postea Musæ earum, nomen veluti tropæum usurpantes, Pierides vocabantur. Sed hanc denominationem non nisi secundariò in titulo discursus nostri respicimus. Hunc etiam numerum nomine suo tot literis constante, adstruit Mater earum *Mnemosyne*. Præterea hic numerus præcipue à veteribus pro qualibet multitudine usurpatus est. Non obscurum est videre, præter id quod superius dictum est, per

per novem Musas intelligi novem scientias, ab illarum sectatoribus coli & ventilari iustas. Pro hoc numero etiam alia ratio militat: quod sc. civitas quaedam Græciæ, *Gyraldus* à *Linocerio* citatus, putat fuisse *Sicyonem*, apud tres statuarios terna simulacra Musarum conficienda locavit, hoc pacto, ut tria pulciora emeret & in templo Apollinis dono poneret, itaque contigit, ut omnes artifices æquè pulcra formarent simulacra, emit ergo Civitas omnia, & in templo Apollinis dedicavit, quibus *Hesiodus* postea nomina imposuit. Porro iocifictæ sunt cum Apolline Musagete & Fratres earum (qui cum cithara decachorda, legis Divinæ decachordum vel Psalterium referente, pingi solet) quod nihil aliud præ se ferre putamus, quam decem humanæ vocis modulamina, seu decem instrumenta vocis articulare proferendæ, ut sunt: quatuor primores dentes alias canini dicti, quos lingua percutit. duo *Labra* quæ sunt veluti cymbala verborum. *Lingva* plectrum. *Palatum* cujus concavitas facit sonum, hoc enim eundem habet usum in ore ac laquear in templo, ut reflectendo major fiat sonus, unde quibus læsum est palatum rauca est loquela. *Aspera arteria*, quæ est meatus Spiritalis. & *pulmo* qui veluti follis conceptum spiritum vel aërem causam

lam soni proximam reddit & revocat. Hic non moramur alterum aëris usum scilicet vim illam elasticam, quam, in pulmones irrumpens, sanguini ne putredinem contrahat, largitur. Quidam per has Musas, sphaeras cœlestes intellectas voluerunt, quarum aliæ sunt tardiores, aliæ celeriores, aliæ medium inter hos motus sortiuntur; Eandem fuisse sonorum in instrumentis Musicis differentiam quibusdam persuasum est, quorum inventio *Musarum* tutori & præfidi Apollini attributa est, qui cum typum solis in firmamento positi referat, necesse est ut Musæ ejus comites ex loco vicino nomen sortiantur. Non defuerunt qui cœlum illis, utpote filiabus Jovis, sedem destinarunt, quod ex Horatio apparet, qui auxilium Musarum cœlitus devocare sœvit.

THES. V.

Disidentes quo tempore coli cœptæ sunt *Musæ*,prehendimus quosdam (siquidem Musas, cognitionem vel intellectionem animi, quæ utpote primaria ejus facultas, individuus ejus comes est, interpretati sunt) statuisse illas ab initio societatis humanæ fuisse. Constat equidem ex Homero qui cœtaneus fuit *Eliæ*, & Hesiodo qui Musarum
sa-

sacerdos fuit in Alcra aspero & sterili pa-
 go in Bœotia ad radices montis Helico-
 nis sito, Musarum cognitionem illorum æ-
 ratem antegressam fuisse, illi enim multa
 jucundè & utiliter de Musis scripserunt.
 Tempore primorum judicum, Hercules Jason
 & Argonautæ, de quibus, in narrando
 multi sunt Poëtæ, expeditiones suas insti-
 tuerunt. Imò fulti sententia acutissimi Hæ-
 tii, non veremur Musas ad tempora Mosis
 usque referre, à quo etiam nomen illorum
 deductum innuimus, qui omnis eruditionis
 eâ tempestate facile princeps fuit. Accedit
 etiam quod à Græcis Musajos appellatus sit,
 & Soror ejus Maria cum suis lociis con-
 venienti nomine Musa vocata est, ut su-
 pra diximus: par ergo est nomen, par etiam
 officium, cantus videlicet & tripudia, quo
 munere præcipuè nobilitata fuit Maria. Qui-
 bus persuasi rationibus, ætatem Musarum
 usque ad tempora Mosis retro numerare
 contendimus, sed num ante illa tempora
 aliqua earum cognitio extiterit, certo con-
 cludere non possumus.

THESES. VI.

Tanta est vis Musarum ut mentes vulga-
 res suspensas teneant, & in sui admiratio-

nem rapiant, cum suavitate orationis, & fidiorum mirabili varietate animos illustrium Juvenum solerter capere sciunt, multa pro veris obtrudendo, nulla enim res tam exigua est, quam non mirum in modum elevat artifex Poëta, sibi tamen & pudicitiae suae optime cavere sciunt, quare etiam castae virgines, nativo & venusto decore semper contentae habitae sunt, unde est quod ἀργαῖαι seu illatae & invulneratae semper sint, tela enim est pharetra Cupidinis depromta, sicut non reformidant, ita nec expertae sunt. Et Veneri illis bellum minitanti acriter succensuerunt. Viros quidem eorumque animos oculis suis venantur Musae, non tamen molles effeminatos vino & veneri deditos, sed sobrios & constantes. Mulieres finguntur, quia virtutes & disciplinae casus muliebris nomenclaturas habebant. Virgines autem castae & non conjugatae, quia omnes graves pravae & immodicae voluptates sapientiae adversariae & nocivae sunt, & memoriam acumenque ingenii maxime debilitant & discipline virtutis uti virgines abdite videntur, dicente Geofredo linocerio. qua ratione interiores & reconditas appellavit Cicero literas. Cur autem virgines Nymphae dicuntur non potest eos latere, quibus notum est, quid sit νύμφη, seu indicium integrae

græ pudicitia virgineæ, cujus ulteriore expli-
 catione, utpote teneris & honestis auribus in-
 gratâ supersedemus. Nec est quod alicui scrup-
 ulum moveat, quod fingantur Virgines &
 tamen filios habeant. Clio fingitur duos
 habere filios diversæ indolis, *Hymenæum* &
Jaleum, sunt etiam qui hos pro filiis Cal-
 liopes non minus quam Orpheum habue-
 runt. *Erato Tamyræ* qui amatoria cecinit,
Thalia Palephati, qui de frugibus & plan-
 tandis arboribus, scripsit, matres dicuntur, imò
 singulis sua tribuitur progenies, Nam hoc
 fit saltem Paronymicè & allusivè, cum Po-
 etæ & sapientes iis excelluerunt donis ac do-
 tibus, quibus Musæ illorum genitricis ga-
 visæ sunt. Quin singulæ Musarum illustres
 Poëtas rapuisse eisque cum lyrâ & carmi-
 nibus venam artem & vaticinia indidisse
 creduntur: *Calliope* Orpheum habuit filium
 eumque afflavit, ut auctor est *Hesiodus in Theo-*
gonia, Musæum *Urania*, Homerum *Clio*, *Poly-*
mnia Pindarum, *Erato* Saphon, *Melpomene* *Ta-*
myram, *Terpsichore* *Hesiodum*, *Thalia* *Maronē*,
Nasonem Euterpe, inspirarunt, longum esset o-
 mnes enumerare Poëtas. Musæ nusquam ab
 ullo pictore vel fictore armatæ exhibitæ sunt; quo
 significatur, id vitæ quod in literis ævum e-
 xigit. placatum & mansuetum esse oportere.

Nec mirari subeat quod Pallas Musarum amica, & ex Patre soror earum, armata est cerebro Jovis nata sit, semperque in armis stet, Musis vero insigni armorum specie eminere non sit concessum. Nec hæ prorsus inermes sunt, licet arma non gestent militaria, auro argentoque distincta, Clypeum scilicet & gladium, hoc est, eruditus & in castris Musarum exercitatus, ne nudum latus hosti obvertat, pro cuspide præacutam ingenii aciem irruenti violentiæ opponit, imo vir sapiens inque rebus agendis providus, ipsam Gorgonis faciem in scuto, pectori affixo gestat, quo tela incaute incurrentium non solum excipit & contemptim eludit, sed etiam infestissimos hostium rigere & obmutescere facit. Cedant ergo arma Togæ concedat laurea linguæ.

THES. VII.

Hoc loco non videtur silentio prætereundum, quod tanta inter eas vigeat amicitiae vis, voluntatum studiorum & sententiarum summa consensus, ut nunquam in diversa digrediantur, sed semper una incedant, inque sœvi concordia persistant; quod ne gratis ab antiquis dictum vel fictum arbitremur sciendum est, illos hoc ipso indigitasse, virtutes & di.

disciplinas indivulso & sororio quasi nexu co-
 hæreere, unde Poëtæ totam plerumque Mu-
 sarum catervam operibus suis voto præmit-
 tere solent, aliquando synecdochicè unam,
 reliquis subintellectis, adhibent. Et ne nutri-
 menti inopiâ langvescant, vel inediâ consu-
 mentur, præstantem nutricem *Euphemen* il-
 lis invenit veneranda antiquitas, gloria enim
 & illustre nomen bonasartes & disciplinas alit,
 nec est alter magis potens & acutus stimu-
 lus ad impellendum animos in æmulationem
 virtutis quam gloria.

THESES, VIII.

Non speramus profus operam perditum iri
 si in singularum naturam breviter inspi-
 ciamus. Prima illarum est *Chio* à κλέϊον
 vel κλέϊον gloria, quam ex studio literarum
 sibi arcessunt illarum amantes, Hæc res ge-
 stas canere & celebrare, nec non historias
 invenisse fertur, quarum est memorare lau-
 des fortium virorum, eorumque gesta ad po-
 steritatem transmittere. Duos diversæ indo-
 lis filios habuit *Falemum* & *Hymeneum*, huic
 nuptiarum solennia cordi erant, quem etiam
 cantuum Epithalamicorum inventorem fuisse
 vult Plutarchus; illi autem luctu & gemitum.

pus terere solenne erat, h. e. qui gloriam
 affectant in literis, nunc dulcem cantant *Hyme-
 neum*, nunc lugentis *Jalemi miseram edunt
 vocem*. Secunda *Erato* ἀπὸ τῆ ἐρωῆως amo-
 ris nomen nata est, vel quod his præsit
 qui amores canunt, quia cupidine & amore
 sciendi tenentur sapientes. Cupidinem vene-
 ris, & voluptatis mollitiam hinc facescere ju-
 bemus. de prole huius cum non sit una o-
 mnium opinio, illam missam facimus. *Tertia*
Thalia à *θάλλειν* virere, nam doctrina &
 Poëtarum fama nullo tempore marcescit, se-
 minandi & plantandi, artem docuisse credi-
 tur, hinc epulæ & convivia, ex quibus mode-
 ratè institutis & usurpatis ingenio gravioribus
 interdum curis laxato, dulce sufficitur refri-
 gerium & pabulum, nam spiritus animales
 novo incremento aucti, vegetiores redduntur,
 & facilitatem accipiunt aperiendi poros cerebri,
 atque sic actum memoriæ sublevandi. *Quarta*
 est *Melpomene* à μέλω seu μέλωμαι quasi
 μέλος ἔπω à modulando dicta, quia cantus,
 aliis autem Rhetorices, inventrix putabatur,
 & tragœdiis præsidere, nam mos erat, actus
 tragœdiarum choreis, cantu & carmine flebi-
 li constantibus interpolare, nec incommodè
 sicut enim diversa μέλη seu membra unum
cor-

corpus constituunt, ita ex diversitate vocum
 unum melos confurgit, quo haud dubie dul-
 cis oratio, diferto fluens ore intelligitur.
 Quinta *Terpsichore* à *τέρπειν τὰς χορὰς* de-
 lectandis tripudiis dicta, vel quod ipsa his ve-
 hementer delectetur. vel quod aliis bonis è
 doctrinâ promanantibus oblectet, vel etiam i-
 psam Musarum chorum. Inventio citharæ
 huic tribuitur. Saltare antiquis in vitiis non
 erat positum, unde vero saltatio absque Musi-
 câ? hinc apparet non omnes Musas seriis, sed
 quasdam etiam jocosis, modo tamen pulchrè
 servato, intentas esse rebus, cavendum itaque
 ne ad turpem & inhonestam voluptatem disci-
 plinæ inimicam fiat lapsus. Sexta est *Euterpe*
 ab *εὐτέρπειν* bene delectare sic dicta, à suavitate
 concentus, vel à gaudio quo tandem
 fruuntur literati, licet enim in castris
 Musarum multa gravia occurrant, larga ta-
 men præmia & jucundæ oblectationes illa-
 rum sectatores olim manent & sequuntur. Ma-
 themata, vel ut alii volunt Lyram tibiam &
 instrumenta Musica invenisse eisque præesse e-
 xistimatur, quidam in uno, alii in pluribus
 filiis hanc acquiescere autumant. Septima est
Polymnia quasi *πολύς μνεία* ab excellentiâ
 memoriæ, quæ quantum Musarum sacrarium
 in-

ingressos juvat, supra in Theſ. II dictum eſt,
 quare in narratione ejus multum eſſe non o-
 pus eſt. Alii Polyhymniam vocant à multi-
 tudine carminum ſeu laudationum. hæc hiſto-
 riam dicit quia multarum rerum memoriâ
 pollet. *Oὐρα* eſt *Urania* ἀπ' ἑρανεῖς cœle-
 ſtis ſic appellata vel à cœleſtium rerum cantu,
 quia Astrologiam diſciplinarum Mathematica-
 rum nobiliſſimam inveniffe ducitur, per cœ-
 lum hic, ex mente Plinii, totius mundi ſyſte-
 ma intelligitur, quia Muſarum Alumnus co-
 gnitionis omnium honeſtarum rerum deſide-
 rio trahitur. Et docti viri ſub quolibet cœli
 climate degunt, vel quod eruditos & ſui ſtudi-
 ſos ad cœlum uſque laudibus evehat, oculosq;
 mentis ad contemplationem cœleſtium elevet;
 at cœleſtis illa contemplatio quid aliud eſt,
 quam animo ad ſecretas cogitationes verſato,
 diſpicere quod conducit vel nocet, illud vero
 deligere, hoc aſpernari cœleſtis eſt animi &
 divini. Agmen illarum claudit ultima & nona
Calliope ἀ καλῆς ὀπὸς ſeu ſuavitare vocis no-
 men habet, unde illam Rhetoricæ artique
 perſuadendi, nec non Poëticæ præfecerunt, hæc
 reliquarum omnium excellentiſſima eſt, illa
 enim unica omnes alias ſapientiâ doctrinâ, nec
 non literis ſui nominis numerum reliquarum
 æquat

æquat. Hæc de nominibus illarum breviter dicta sunt. Quod aliorum subtilium ingeniorum acies in his scrutandis longius se penetrare valet, non invidemus vel damnamus, nobis simpliciter persuasum esto, quod qui multum operæ disciplinis dederit, & gnauiter Musas coluerit, tam mitiores disciplinas, quam occulta Philosophorum adyta inspectauerit, non solum decus & gloriam, sed incredibilem etiam voluptatem ex illo labore reportabit. Inuenta singularum Virgilius carmine sequenti complexus est.

Cleio gesta canens transactis tempora reddit;

Melpomene Tragico proclamat mæsta boatu.

Comica lascivo gaudet sermone Thaleja.

Dulciloquis calamos Euterpe flatibus urget. (get

Terpsichore affectus citharis movet, imperat, au-

pletra gerens Erato saltat pede, carmine vultu.

Carmina Calliope libris Heroica mandat.

Urania cæli motus scrutatur, & Astra.

Signat cuncta manu, loquitur Pulymnia gestu.

Mentis Apollineæ vis has movet undiq; Musas.

In medio residens complectitur omnia Phæbus.

Fulgentii de Musis tale est ratiocinium, Musarum fabula nihil aliud præ se fert quam primum esse, velle doctrinam: secundum, delectari quod velis; tertium, instare ad id quo delectatus es

quare

quartum, capere id quod instas: quintum, memorari quod capis, sextum invenire de tuo simile ad id quod memineris: septimum judicare de quo invenias, octavum eligere de quo judices, nonum optime dicere quod elegeris. De ordine Musarum, sicut non multum refert quo incedimus, cum & varius apud auctores & scriptores reperiat, non adeo tumus solliciti, nec hunc tanquam apodicticè probatum, aliis obtrudimus, sed quemlibet suam fovere sententiam & libertatem sinimus.

THESES. IX.

Absolutâ jam breviter historiâ & inventione Musarum, verbis in pauca collatis, unde cognomina sortitæ sunt ostendere animus est. Tam hoc tenendum est, quod loca quæ incoluerunt vel in quibus celebratæ sunt illas sibi cognomines formarunt. Unde vero Camænae dicuntur non adeo convenit inter eruditos, quidam à cantus amoenitate. Antiquis diæ sunt Carmanæ & Calmanæ Postea abjecto r. vel s. aliis placet Camenæ quasi Canenæ à Canendo. Dicuntur *Heliconides* vel *Heliconiades* à vertice Heliconis, in quo sedem habuisse finguntur, qui mons in Bœotia, Parnasso pariter Musis & Apollini sacro, cujus etiam altitudinem & ambi-

bitum æmulatur, vicinus est, ejus radix et fundamentum saxum, adeo est Asperum viæque scrupulosa, ut ad culmen tendenti vix dimidium conficere licet, priusquam multum sudet & algeat, adeoque satis efficax ad exprimendam imaginem vitæ literariæ. Alii ab Organo Musico Helicon dicto, in quo novem chordæ sunt, hanc denominationem ductam volunt. Modo dictus in Phocide mons Parnassus, unde quoque *Parnassides* denominantur Musæ, fit ab Heb. η & ψ , *Har* est mons, *Nabbasch* vero Augurium, quasi dicatur mons Divinationis, nam oraculi Delphici sedes erat ad radices Parnassi. atque hinc fabulæ locus. Hinc non procul abest Aonia pars montanæ Bœoticæ, quæ etiam nomen Musis dedit, ut dicantur *Aonides*. *Citheriades* *Citherones* & dicuntur ab alio monte Bœotiæ, 30. mil. pass. à Parnasso distito, ubi Baccho quondam sacra fiebant, ibique Nymphas ex antro suo olim vaticinatas esse constans tenet fama, *Pierides* vocantur à *Piero* monte Thessaliæ illis sacro, de quo antea. vel *Piero* vetustissimo Poëta qui plurimum Musas celebravit. *Thespiades* appellantur à *Thespia* liberâ in Bœotia urbe Musis consecratâ, Heliconis propinqua. *Pegasides* à *Pegaso* alato Bellerophontis equo,

fontem in monte Helicone itidem Musis sacrum, unguis aperiente, qui fons Caballinus origine Græcâ *Hippocrene* nominata est, unde *Hippocrenides*. Qui hoc fonte labra proluit mox Poëta factus est, Pegasus est à πηγῆ fons. *Pimpleides* & *Pimplea* à monte in Macedonia Pimpla, & fonte ibidem ejusdem nominis, utroque Musis dicato. *Aganippides* ab Aganippe celebri fonte, ad montem Heliconem, Musis & Apollini sacro. Hic non est idem cum superiore Hippocrene, sed est illi vicinus, & ejusdem naturæ, nam poti inspirationem literarum fecerunt teste *Solino*. Aganippe commode ab Hebræo deducitur. Aganibba est crater viroris, hoc est viridis, quia fontis crater est, antea dicta est Enippe quasi en ibbe, fons viroris. Cadmus inventor hujus fontis habitus est, benè, conveniunt res, nam is ex mente Antiquorum literas quoque invenit; inde facile est judicare, cur fons ab eo inventus Musis sacrus sit. *Castalides* à fonte Castalio ad radices Parnassi sito, non procul à Delphis, unde Apollini & Musis consecratus est, Murmur Castalii fontis aliquid fatidici putabatur habere, nomen huic fonti dedit virgo Castalia, quæ Apollinem fugitans præcipitata,

inque fontem versa est. *Libetrides* à Libetra fonte Magnesiæ, carminibus celebrato. Quibusdam placet à Libetro monte Macedoniæ hoc derivare nomen, *Hilissides* à Hilisso Atticæ fluvio nuncupavit Cælius. Dicuntur porro *Ligyæ*. *Corysides*. *Mnemosynides*. *Meonides*. *Ardalides*, tibiã enim invenisse Ardalus credebatur, in cujus veteri arã Musis & somno illorum amico Sacra fiebant. Jam multis in locis, quod dolendum, sacrilegia verius quàm sacra illarum cernere licet. Non possumus inficiari, plurima hic esse intermissa, utpote de montibus *Pindo* & aliis, fontibus, templis, sacris & locis Musarum, sed proposita brevitã jubet nos hæc exquisitoribus ingeniis discutienda relinquere. Tempus jam aurem velle ut huic negotio finem imponam sicubi, quod pulchrè novi, imprudens lapsus sim, & scopum, veritatis adyta, arcanosque fontes minus recte recludendo, non contigerim, des quæso B. L. hanc culpam ingenii, facultatis, & subsidiorum curtæ suppellicili, cum non industriæ fiducia sed vigor consuetudinis Academicæ, hunc conatum expressit.

PRO CONCESSA GRATIA, SIT
SUMMO NUMINI GLORIA.

Ad
VIRUM

Clarissimum Candidatum

Dn. SVENONEM
MELANDRUM,

Dissertationis hujus Gradualis Au-
ctorem ingeniosissimum,

MUSA gratulatoria.

Ter trinae Phœbi comites, Heliconis Alu-
mnæ,

Quid sint, quid valeant, quidve requirat
opus,

Monstrat Thespiadum & sophiæ decus ipse
MELANDER,

A musis quando certat habere decus.

Sic solvit tricas, sic volvit & ore loquelas,

Omnia sic tanta fertilitate refert;

Ut merito Musæ jam mecum dicere possint:

Hunc Musæ studiis excoluere suis.

Inspice lector opus, tibi fructus, utilitatem

Polliceor magnam, sic quia disseruit:

Progenies Jovis aut Phœbi ipsis esse Poëtis

Dicitur Aonii turba novena jugi.

Cunctis suppeditant rectas mortalibus artes

Musæ, quas portant ex Helicone suo.

Illæ

Illæ animos nostros flectunt modulamine cantus,
Laude Deum celebrant & pia facta canunt.
Jam montes habitant, jam lucos & loca sola,
Nunc loca Pierii, nunc Heliconis amant.
Interdum cunctæ, nonnunquam perficit una
Ex illis Musis, facta perampla sua.

Calliope nobis heroica carmina mittit,
Dat vocem egregiam pectore & ore suo.
Melpomene tragico dat carmina digna cothurno
Hæc suavi cantu jam superat reliquas.

Splendida gestarum sit Clio nuncia rerum,
Hæc merito Aonii dicitur una chori.

Terpsichoren dicunt Sirenas progenuisse,
Quæ simul ostentans organa, sinistra fides.

Ast Erato saltans, modulans & amabile carmen,
Quam proci omnis mox in sua vota vocat.

Serta Thalia manu solerti laurea texit,
Gaudens jucundo more vel ore suo.

Uranie pandit famulantia sidera Cœli
Atque poli motu, Dædala castra docens.

Reficiens animos Polihymnia voce sonora,
Cernitur & gestu corporis ipsa placens.

Dulcis at Euterpe calamis instructa cantoris
Dulciloqvis calamos flatibus usque premit.

Hæc novem Nymphas, movet undiq; pulcer
Apollo,

Phœbus & instruit has in medio residens.
Quid moror in rebus, quas Auctor protulit ipse?

Quid tacitæ mentis sensa profunda velint?
Nil

Nil nisi quod grandi celebré nova gaudia plausu,
Nil nisi quod grater jam tibi Pierides,
In montem aonium quas confluisse videmus,
Ingens lætitiæ fertur ad astra sonus ;
Hæ pariter Musæ contexunt ferta decora,
Quæ illæ cingent tempora docta tua.
Sicque dabunt Musæ tibi præmia justa laborum,
Egregiusque labor sic tibi justa dabit.
Provida sedulitas rebusque intenta gerendis
Perficit hoc doctum sedulitatis opus.
Nostra per immensas ibunt præconia laudes,
Et memorabimus hæc facta polita tua.
Da DEUS auspicio fausto cedant tuæ cœpta
Numinis in laudem, sunt pia vota mea,
In patriæ propriumq; decus simulac & ho-
norem
Inque patris plausum, dirige cuncta DEUS !
Te servet jam Rector Olympi cernuus oro,
Nestore sic senior vive, vigeque vale !!!

quam sincero adfœctu obtulit

JONAS CREDENSE.

